

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

216. An sint habendi tractatus ante electionem? Ex p. 2. t. 16. & Misc. 2. r.
35. aliàs 37.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76429)

faceret, & commune bonum ab omnibus destitutum inueniretur? Non est igitur excusandus consiliarius, qui consilium non præbet, eò quod cæteri illud administrare possunt. Sic ille.

6. His tamen minimè obstantibus, non assentior Peregrino, licet cum formidine loquatur, assenti, quod vocales nostris, si per tres vices absint continuate à Capitulo, forsitan peccent mortaliter, quia, ait ille, consuetudo introducit per trinum actum. Sed hæc ratio mihi non placet, & illam refellunt Villalobos in *summ. tom. 1. tract. 2. diffic. 38. n. 3.* Suarez de *leg. lib. 7. cap. 10. n. 3.* & alij communiter, ideo per quot vices peccent mortaliter vocales seipfos à Capitulo sine causa absentando, arbitrio boni viri remittendum esse puto.

Sup. hoc inf. in tr. 6. lege doctrina R. 28. & si placet etiã 29.

7. Quæres, an vocalis si se absentet à Capitulo, quando, licet tractanda sit res magni momenti, ipse tamen certissimè scit concludendam esse, nec posse cum suo voto aliquid iurare, nisi illud dicendo, inquietudinem, periculum notabilis damni, rixas, & notam singularitatis, & proterviæ acquirere; an inquam in tali casu se absentando peccet mortaliter? Respondeo negatiuè, per ea, quæ adducit Petrus de Ledelma in *summ. tom. 2. tract. 7. c. 2. concl. 24.* Garzias de *beneficiis tom. 1. p. 3. c. 2. n. 537.* Ioan. Valerus in *diff. vir. fori. ver. suffragium. diff. 2. in fine.* Et ratio est, quia durum esset obligare aliquem ad assistendum Capitulo cum tanto incommodo, quando, vt suppositum est, nihil votum suum potest efficere; licet contrariam sententiam possit quis sustinere, per ea quæ adducit Paleottus de *Sacro consist. part. 2. q. 6. & seq.* cum nostro Molfesio in *summ. tom. 1. tract. 6. c. 7. n. 93.* quia ratione officij tenentur singuli de Capitulo aperire veritatem, & procurare, quod ab aliis percipiatur, etiam si contradictio nihil profutura esset, & damnum, quod timetur, est contingens, & potest non euenire, & si eueniet, potius illud debetur sustinere, & ex parte sua procurare, vt euitetur peccatum. Sed prima sententia tutò potest amplecti. Verum dicendum est omnino, quod si vocalis rem injustam concludendam ab aliis possit cum suo voto impedire, tunc enim si se absentaret à Capitulo propter humanos timores, & respectus, mortale peccatum committeret, & ita docet Armilla ver. *consensus. n. 3.* Tabiena ver. *electio. n. 3.* Castellinus in *tract. de elect. in append. ad c. 5. n. 11.* & alij DD. communiter. Vide etiam Riccium *part. 3. dec. 276. n. 5.* Rebelleum *p. 1. l. 3. q. 7. n. 9.* & 10. Grassiū *dec. p. 1. l. 2. c. 127. n. 18.* & Syluest. ver. *consensus. q. 3. in fin.*

RESOL. CCXVI.

An sint habendi tractatus ante electionem? Ex p. 2. tr. 16. & Misc. 2. Ref. 35. alias 37.

Sup. hoc inf. ex l. 2a doctina Resol. 218. §. vlt. ad medium, à vers. quãuis enim. Et quãdo casus deseras videre quæ in predicto casu occurrere possit in to. 6. tr. 1. in R. 137. 138. & 139. & in aliis earum annotationibus.

§. 1. **A**mbitio, tanquam pestis electionum, fuit ita sacris Canonibus exosa, vt per *c. cum post petitam, de elect.* cassanda & annullanda sit electio illius, qui etiam requisitus antequam esset electus, consentit electioni de se faciendæ, & ita notauit Miranda in *manuale. pral. p. 2. q. 23. art. 30. cõl. 1.* & Per. de Greg. *tr. de elect. c. 9. n. 6.* vnde in *c. per inquisitionem, eod. tit. de elect.* statuitur per multas causas electionem Episcopi Tholosani esse indignam, & præcipuè, quia ipse & eius amici ante suam electionem habuerant colloquium cum quibusdam Canonicis, eosque sollicitauerant precibus, vt ipsum eligerent in Episcopum; vbi Abbas noster Panormitanus n. 5. infert, quod sollicitans electores pro sua electione, facit se indignum, quia probatur ambitiosus. Et hoc non solum quando sollicitat per se, sed etiam per alios, vt patet ex textu, *vbi supra.*

2. His ita suppositis, iuris communis vestigia se-

quendo, sanctè determinatur in aliquibus Religionibus sub pena excommunicationis late sententæ, vt ante electionem nullus tractatus de illa habeatur. In quibus verbis non prohibentur tractatus consultiõni, sed tractatus ambitiosi, pactionales, conditionales, &c. vt rectè notauit Pet. Bassilius in *direct. elect. p. 3. c. 3.* Guilelmus Mandagotus in *Miscell. c. de elect. n. 11.* & etiam illos Abbas in *c. bona memoria. el. 2. n. 11. de el. cu. alio.*

3. Igitur permittitur ante electionem tractatus consultiõni, & ita in *cap. si transitus, dist. 79.* probatur quòd viuente Papa habeatur tractatus consultiõni de substitutione Summi Pontificis. Ex quo asserit Cucchius in *inst. can. l. 4. tit. 1. n. 185.* quòd potestas extendendæ de personæ alicuius qualitate sermonem facerè se habendi, vt sciant an dignus quis sit qui te postulante eligi possit, non est adempta Collegio, viuenti adhuc Prælato. Et Per. Greg. in *p. iur. can. l. 1. tit. 29. c. 5.* obseruat quòd glossæ in nomine Domini, *v. tractatus. res. dist. 25.* vult quòd postquam in vnum locum conuenerint electores, habeant tractatum antequam eligant, nominando vtrique plures per modum consultiõnis, qui videantur digni electione, & fiat collatio nominatorum personæ ad personam & meritum. Sed quia hodie electiones vt plurimum efficiuntur per secreta suffragia, non præmittitur talis tractatus electioni, qui antea erat ita necessarius, vt aliter non valeret electio, vt patet in *cap. Genesis. de elect.*

4. Patet igitur ex dictis, posse Regularem huiusmodi Religionum, vbi adest talis prohibitio cum electoribus, vel aliis per modum consultiõni tractatum habere de aliquo eligendo, vt sciat, an talis sit dignus, vel si sciat, vt alios informet & persuadear, vt illum eligant, dummodo hoc non efficiatur ex consensu, seu opera ipsius eligendi, sed sponte ab electoribus, propter illius merita. Nam si talis tractatus efficeretur per seipsum, vel per alios, esset tractatus ambitiosus, vt supra in *cap. per inquisitionem, de elect.* & ideo prohibitus, vt pactionalis, conuentionalis, conditionalis, &c. Et ita determinauit Molfesius, heu quondam noster, in *summa tom. 1. tr. 6. c. 16. n. 47.* vbi sic asserit. Ambitiosus per canones repellitur, tanquam indignus ab electione. Quod est valde notandum contra eos, qui etiam procurare solent, vt eligantur ab aliis, nam nullæ sunt postea electiones, vt præcipuè sancitur per nostras constitutiones, quibus etiam huiusmodi tractatus præcedentes prohibentur, ad euitandam omnem suspicionem ambitionis. Ita ille, & ego.

RESOL. CCXVII.

An in electionibus, si vota ferantur sub conditione, vel personis incapacibus habenda sint pro nullis, ita vt, qui à maiori parte aliorum votorum fuerit electus, rectè sit electus?

Quod idem dicendum est in scrutinio per schedulas celebrato, si reperiantur aliqua schedula alba, tunc enim ea reiecta, ac si non esset, cetera vota numerantur. Ex p. 8. tr. 7. & Misc. Ref. 77.

§. 1. **A**firmatiuè respondeo ex *c. in electionibus, de elect. in 6.* & ibi glossa, & ideo Miranda in *Manual. Pral.* sic asserit. Si vota & suffragia in electionibus ferantur conditionata & sub conditione aliqua incerta atque ambigua, aut sub distinctione, nihil proflus valent, debentque haberi pro non adiectis. Hæc conclusio est etiam lupradicti Sylu. loco supra citato, & probat eã per *c. in electionibus, extra cõd. tit. 6.* ita quòd si quis sua schedula suffragio, siue voto, dixerit: Consentio in Petrum, siue in Paulum, aut in Petrum, si Paulum habere non potero: aut consentio in quem, in quem Ioannes, vel maior pars, siue Præles Ca-